

На основу чланова 22. и 24. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Стојан Марковић, Зоран Ивошевић, Петар Јеремић, Божо Прелевић, Владо Мареш, Тамара Скрозза, Предраг Аздејковић, Тихомир Тришић и Златко Чобовић, на седници одржаној 29.5.2014. године, једногласно изриче

ЈАВНУ ОПОМЕНУ

Текстом „Слободни копачи од државе јачи“, објављеним 10. априла 2014. године магацине “Таблоид”

1. прекршио је тачке 1, 2, 4 и 5. Одељка I (Истинитост извештавања) о обавези новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, о обавези да прави јасну разлику између чињеница које преноси, коментара, претпоставки и нагађања, да консултује што виси извора и да им омогући да изнесу свој став, као и одредбу по којој је са новинарством неспојиво објављивање неоснованих, оптужби, клевета и гласина.

2. прекршио је тачке 3 и 6. Одељка IV (Одговорност новинара) по којима је новинар дужан да поштује претпоставку невиности и не сме никога да прогласи кривим до изрицања судске пресуде и мора да негује културу и етику јавне речи, поштује право на одговор, извињење и исправку и дужан је да благовремено објави одговарајућу исправку.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Жалбу Савету за штампу поднео је у своје и у име удружања “Архео-аматери Србије”, чији је председник, Александар Вукадиновић. Овим текстом, како је истакао, “Таблоид” то удружење представља као криминалну организацију и без икаквих доказа, њега и друге чланове удружења оптужује за криминалне радње. „Цео текст обилује измишљеним тврдњама, квалификацијама и оценама аутора који се ниједног тренутка није потрудио да за било коју чињеницу коју наводи изнесе било коју врсту аргументованог доказа“, наводи се, између осталог. у жалби. Подносилац жалбе сматрао је да је одељак о Истинитости извештавања Кодекса новинара повређен изношењем тврдњи попут „саблазан у културним круговима изазвала је чињеница да бизарна, псеудонаучна и криминална, незаконито основана невладина организација устројила своју параполицијску јединицу“, или да та организација физички матретира археологе кој се боре за интегритет своје стукe и сличним. Прекршене су, по мишљењу подносиоца жалбе, и одредбе о Одговорности новинара и то тврдњама, „њихова активност би у најмању руку била равна ангажовању међународне пљачкашке групе Пинк Пантер на чувању трезора Народне банке, што најбоље потврђује у јавности добро познато препуцавање два оснивача

археоматера, који, узгред буди речено, имају по пет кривичних пријава“, затим „о томе да међународни криминал стоји иза археоматера најбоље потврђује чињеница да је најмање трећина чланова из иностранства“, да је против председника удружења у Швајцарској поднето више кривичних пријава због шверца антиквитета и препродаје фалсификата и другим сличним.

У одговору на жалбу, главни уредник „Таблоида“ Милован Бркић наводи да се редакција листа придржава Закона о јавном информисању, „које су ионако рестриктивне, чак и сурове“, те да свако ко сматра да је оштећен објављеном информацијом има право да тражи објављивање одговора или исправке, као и да поднесе приватну кривичну тужбу због увреде или тужбу за накнаду нематеријалне штете. „Верујемо да подносилац има разлога да се обрати Савету за штампу, као приватној идеолошкој комисији Александра Вучића. Подсећамо вас да је информисање у Србији, формално, слободно и да је слобода ограничена искључиво Уставом и Законом о јавном информисању. И поред тешких ограничења, као инквизитор се појављује и Савет за штампу, као самоустројено тело“, истиче се у одговору.

Чланови Комисије оценили су да је Кодекс новинара драстично прекршен овим текстом, у којем се, без икаквих доказа, износе веома озбиљне квалификације на рачун председника и чланова легално регистрованог удружења грађана. Аутор, супротно Кодексу, не прави никакву разлику између чињеница које износи и претпоставки и нагађања, објављује неосноване оптужбе и гласине. Уз све то, онима на које се текст односи није пружена прилика да одговоре на било коју од изнетих тврдњи. Текстом је прекршена и правило поштовања претпоставке невиности, будући да нико од чланова удружења није осуђен ни за једно кривично дело, нити се, колико је познато, против било кога води поступак, а аутор текста чак не нуди ни никакве конкретне податке о наводним бројиним кривичним пријавама против њих. Прекршене су, такође, и одредбе које се односе на неговање културе и етике јавне речи, јер се у тексту на више места, износе непримерене и увредљиве квалификације.

Због свега наведеног, Комисија за жалбе је једногласно одлучила да је „Таблоид“ прекршио одредбе Кодекса новинара Србије и изрекла јавну опомену.

Београд, 29. 5. 2014.

Председавајући

Стојан Марковић